

Stockholms Stadshus AB
Stadsledningskontoret

Dnr SSAB 2023/117 Ärende 11
Dnr KS 2023/1165

Handläggare
Stockholms Stadshus AB
Krister Stralström
Telefon: 08-50829758

Till
Koncernstyrelsen
Kommunstyrelsen

Stadsledningskontoret
David Ulmér
Telefon: 08-50829464

Reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten ABs projekt Nya ställverk inklusive byggnader Lovö

Förslag till beslut

- A. Kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB föreslår kommunfullmäktige besluta följande.
1. Genomförandet av Stockholm Vatten ABs projekt Nya ställverk inklusive byggnader Lovö med en investeringsutgift om 342 miljoner kronor godkänns.
- B. Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.
1. Genomförandet av Stockholm Vatten ABs projekt Nya ställverk inklusive byggnader Lovö med en investeringsutgift om 342 miljoner kronor godkänns.
 2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) genom dotterbolaget Stockholm Vatten AB (SVAB) står inför en omfattande kapacitetsökning av dricksvatten för att klara de mål som arbetats fram inom programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (övergripande programbeskrivning återfinns i bilaga 1). Bland de åtgärder som tagits fram finns Stockholm Vatten ABs projekt med nya ställverk inklusive byggnader på Lovö.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stadshusab.stockholm.se

De befintliga ställverken på Lovö vattenverk installerades 1984 och har uppnått sin tekniska livslängd och uppfyller framförallt inte gällande standarder och säkerhetsföreskrifter för elinstallationer. Ställverkens ålder samt begränsade tillgång till reservdelar för

förebyggande underhåll ökar risken för driftstörningar, vilket i värsta fall leder till avbrott på vattenleveransen ut från vattenverket.

Stockholm Vattens styrelse beslutade i oktober 2020 att uppföra tre nya ställverk, vilka inryms i nya byggnader. Ställverkens funktion är att ta emot inkommande el och fördela ut den till elcentraler i respektive anläggningsdel i vattenverket. Större delen av projektet är utfört. Under februari 2024 planeras slutbesiktning ske av ställverksbyggnaderna, därefter återstår en del yttre markarbeten samt tekniska installationer. Projektet beräknas vara färdigt under 2025.

På grund av kostnadsökningar behövs nu ett reviderat genomförandebeslut med en budget om 342 miljoner kronor, vilket är en förändring med 107 miljoner kronor jämfört med tidigare beslutad budget. Kostnadsökningarna i projektet beror till cirka 40 procent av omvärldsfaktorer och cirka 60 procent av ökad eller förändrad omfattning.

Att i nuvarande skede avbryta projektet eller avvakta med beslut kommer leda till fördyrningar genom viten kopplade till signerade kontrakt. Att avbryta projektet i sin helhet anses inte möjligt utan att över tid äventyra dricksvattenförsörjningen.

Koncernledningen och stadsledningskontoret vill betona vikten av att i tidiga skeden i projekten utföra noggranna utredningar för att genomförandena ska uppnå bästa resultat utifrån omfattning, kostnad och tid.

Koncernledningen och stadsledningskontoret anser att bolaget till viss del borde kunnat planera för eller tagit höjd för en del av dessa förändringar, främst kopplad till förändringar initierade av det egna projektet 400V Lovö. Koncernledningen och stadsledningskontoret utgår från att det utvecklingsarbete som pågår inom SVOA för att samordna projekt kommer leda till färre antal framtida förändringar i projekt i genomförandefasen.

Koncernledningen har uppmanat bolaget att genomföra extern granskning av samtliga pågående projekt inom SFV. Granskningen ska genomföra fördjupade analyser och kvalitetssäkra framtagna beslutsunderlag för att undvika behovet av reviderade beslut.

Koncernledningen och stadsledningskontoret uppmanar SVOA att kontinuerligt återkomma till sin styrelse och till koncernledningen med lägesredovisningar i samband med tertialrapporteringar.

Projektet ska även följas upp samlat inom programmet SFV genom lägesrapporter.

Bakgrund

De befintliga ställverken på Lovö vattenverk installerades 1984 och har uppnått sin tekniska livslängd. Ställverkens ålder samt begränsade tillgång till reservdelar för förebyggande underhåll ökar risken för driftstörningar. Härigenom finns en förhöjd risk för längre och mer omfattande driftstörningar, vilket i värsta fall leder till avbrott på vattenleveransen ut från vattenverket.

De nya ställverken tar höjd för att möjliggöra framtida kvalitetshöjande åtgärder på Lovöverkets beredningsprocess, som planeras utföras inom ramen för Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV, se bilaga 1). En förutsättning för att detta ska kunna ske är att elförsörjningen förstärks genom installation och anslutning av de nya ställverken.

Beslut fattades i Stockholm Vattens styrelse oktober 2020 att uppföra tre nya ställverk, vilka inryms i nya byggnader. Ställverkens funktion är att ta emot inkommande el och fördela ut den till elcentraler i respektive anläggningsdel i vattenverket. Stora delar av verkets elcentraler och övriga elsystem är från samma tidsperiod som ställverken och har i hög utsträckning uppnått sin tekniska livslängd, men uppfyller framförallt inte gällande standarder och säkerhetsföreskrifter för elinstallationer. Dessa delar har utretts separat och kommer fortlöpande bytas ut i ett separat projekt, 400V Lovö.

Tidigare beslut

Inriktningsbeslut mars 2019 i Stockholm Vatten ABs styrelse.
Budgetprognos 139 miljoner kronor i 2019 års prisnivå.

Genomförandebeslut oktober 2020 i Stockholm Vatten ABs styrelse. Beslutad budget 235 miljoner kronor i 2020 års prisnivå.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Ärendet

Ärendet avser reviderat genomförandebeslut om 342 miljoner kronor inklusive indexökningar.

Projektet har varit i genomförandefas sedan oktober 2020, upparbetade kostnader uppgår till cirka 240 miljoner kronor fram till december 2023. Under februari 2024 planeras slutbesiktning ske av ställverksbyggnaderna, därefter återstår en del yttre markarbeten

samt tekniska installationer. Projektet beräknas vara klart under 2025. De risker som återstår bedöms främst vara för de yttre markarbetena.

Kostnadsökningen i projektet beror på flera orsaker. Ett överklagande av upphandlingen försenade starten med drygt ett halvår. Omvärldsfaktorer såsom pandemin och kriget i Ukraina har påverkat kostnaderna. Dessa händelser har också medfört att säkerhetshöjande åtgärder för projektet har tillkommit. Utredningen inom projektet 400V Lovö har även visat att de projekterade yttre el-stråken behöver bli fler och den tidigare föreslagna tekniska lösningen har ytterligare förbättrats. Detta har bidragit till att den bergvolym som måste hanteras inom projektet har ökat markant. Samtliga bergarbeten kräver största försiktighet då arbetena utförs i direkt anslutning till befintliga vattenverksbyggnader.

Bedömningen av en fördelning av kostnadsökningen är att omvärldsfaktorer som påverkat och generellt höjt prisnivåerna och säkerhetsåtgärder är cirka 40 procent och anpassningar för de förslag som kommit ur projektet 400V Lovö med fler yttre elstråk är cirka 60 procent.

Ett reviderat genomförandebeslut bedöms nödvändigt för att kunna slutföra projektet samt möjliggöra framtida ombyggnader av Lovöverkets beredningsprocess för att möta eventuella framtida råvattenkvalitetsförändringar. Därmed säkerställs den framtida dricksvattenkvaliteten från Lovö vattenverk för lång tid framåt.

Att i nuvarande skede avbryta projektet eller avvakta med beslut kommer leda till fördyrningar genom viten kopplade till signerade kontrakt. Att avbryta projektet i sin helhet anses inte möjligt utan att över tid äventyra dricksvattenförsörjningen.

Reviderat beslut bedöms även medföra betydande mervärden så som ökad personsäkerhet, förbättrad arbetsmiljö samt minskade risker för påverkan på vattenverkets vattenleverans.

Kvarstående åtgärder

De kvarstående arbetena i projektet består dels av åtgärder på ställverksbyggnaderna och färdigställande av el-stråkens markförlagda kabelkulvertar. Därefter sker installation av el-utrustning med tillhörande kabelförläggning. Som slutlig åtgärd utförs finplanering av markytor genom bland annat asfaltering och anläggande av gräsytor med mera.

Samtliga arbeten planeras vara genomförda under det första kvartalet 2025.

Tidplan

Entreprenadarbeten planeras pågå kvartal 3 2023 – kvartal 1 2025.
 Projektet beräknas avslutas under perioden kvartal 1 2025 – kvartal 4 2025

Ekonomi

Budget

Moment	Beslutad totalbudget	Förändring	Beräknad totalbudget
Projektledning	7 000 000 kr	11 000 000 kr	18 000 000 kr
Projektering	32 000 000 kr	11 000 000 kr	43 000 000 kr
Bygglledning	2 000 000 kr	3 000 000 kr	5 000 000 kr
Slutbesiktning	1 500 000 kr	1 500 000 kr	3 000 000 kr
Entreprenadkostnad	169 000 000 kr	71 000 000 kr	240 000 000 kr
Kända risker	6 000 000 kr	-2 000 000 kr	4 000 000 kr
Oförutsett	17 500 000 kr	-5 500 000 kr	12 000 000 kr
Summa	235 000 000 kr	90 000 000 kr	325 000 000 kr
Indexuppräknning			17 000 000 kr
Indexuppräknad summa			342 000 000 kr

Kalkylen är framtagen 2023-08.

Kostnadsökningarna i projektet beror till cirka 40 procent av omvärldsfaktorer och cirka 60 procent av ökad eller förändrad omfattning.

Indexuppräknning

SVAB bedömer att marknadsläget är fortsatt oförutsägbart med risk för fortsatt ökande kostnader till följd av prisindexutveckling. Prisindexrisken för projektet beräknas till 17 miljoner kronor och ingår i bedömd slutkostnad.

Beräkningar av prisindexrisken i projektet baseras på antagande om indexutveckling enligt nedan tabell:

Förväntad indexutveckling	
2024	12%
2025	10%
2026	8%

Risker

Riskerna har identifierats löpande genom projekt- och projekteringsmöten. Framsta kvarvarande riskerna är kopplade till

arbeten med utvändiga förläggningar av elkablar samt okända markförlagda kablar som inte är med på gamla underlag vilket kan leda till ytterligare förseningar och kostnadsökningar. Bedömningen är att kvarvarande risker kan hanteras inom budget för kända risker och oförutsett.

Synpunkter och förslag

Koncernledningen och stadsledningskontoret ser positivt på det helhetsgrepp som SVOA har tagit kring att säkra framtida vattenförsörjning genom programmet SFV (se bilaga 1).

Koncernledningen och stadsledningskontoret anser det angeläget att åtgärda svagheter och brister kopplade till dricksvattenproduktionen så att en bristsituation inte uppstår. Som ett led i detta anses investeringen i en ny ställverksutrustning för Lovö vattenverk vara nödvändig.

SVOA har en historiskt hög investeringsnivå med en lång rad omfattande projekt. Investeringarna är nödvändiga för att säkra stadens va-infrastruktur, men det är av yttersta vikt att bolaget nu gör noggranna bedömningar av möjliga prioriteringar av olika projekt i tiden och säkrar att investeringsprojekten hålls inom beslutade budgetramar utan revideringar. Detta för att åstadkomma en så långsiktigt jämn investeringsnivå som möjligt utan stora avvikelser.

Koncernledningen och stadsledningskontoret vill också betona vikten av att i tidiga skeden i projekten utföra noggranna utredningar för att genomförandena ska uppnå bästa resultat utifrån omfattning, kostnad och tid.

Koncernledningen har uppmanat bolaget att genomföra extern granskning av samtliga pågående projekt inom SFV. Granskningen ska genomföra fördjupade analyser och kvalitetssäkra framtagna beslutsunderlag för att undvika behovet av reviderade beslut.

I detta ärende påpekas att kravställningar och förändringar i omvärlden har blivit kostnadsdrivande för projektet under genomförandet. Koncernledningen och stadsledningskontoret anser att bolaget till viss del borde kunnat planera för eller tagit höjd för en del av dessa förändringar, främst kopplad till förändringar initierade av det egna projektet 400V Lovö. Koncernledningen och stadsledningskontoret utgår från att det utvecklingsarbete som pågår inom SVOA för att samordna projekt kommer leda till färre antal framtida förändringar i projekt i genomförandefasen.

de uppdaterade investeringsanvisningarna från moderbolaget som börjar gälla januari 2024. Prognoser för framtida kostnadsutveckling är svåra att göra i projekt med längre löptider, de antaganden som ligger till grund för detta beslut anses rimliga.

Koncernledningen och stadsledningskontoret uppmanar SVOA att kontinuerligt återkomma till sin styrelse och till koncernledningen med lägesredovisningar i samband med tertialrapporteringar. Projektet ska även följas upp samlat inom programmet SFV genom lägesrapporter.

Fredrik Jurdell
VD

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilagor

1. Övergripande programbeskrivning Stockholms Framtida Vattenförsörjning
2. Tjänsteutlåtande Stockholm Vatten AB
3. Protokollsutdrag Stockholm Vatten AB

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, VD	2024-01-16
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2024-01-16